

AVALUACIÓ ACADÈMICA (nivelación) DELS EDUCADORS/ES POPULARS A EL SALVADOR

Pere Polo Fernández

Durant el conflicte armat a El Salvador una gran part del seu territori va restar sota control de la guerrilla del FMLN, cosa que va tenir com a resultat que el govern retirés tota assistència i servei als habitants d'aquestes zones. Entre els serveis la població no va rebre, hi havia el de l'educació. Així doncs, es tancaren les escoles i es va retirar el professorat.

Davant aquesta situació, combatents del FMLN o habitants de les mateixes comunitats varen assumir la tasca d'impartir classe als nins i nines, adolescents i adults. Per

això utilitzaren la metodologia i les tècniques de l'Educació Popular. Les persones que assumiren aquestes tasques són les que nosaltres coneixem amb el nom de "mestres populars". Encara avui, una vegada acabat el conflicte, un bon nombre d'ells segueix desenvolupant aquesta tasca.

Per aquesta raó, un grup format per diferents ONGs i altres associacions, entre les que s'hi troba ANDES (Asociación Nacional de Educadores Salvadoreños), varen formar un organisme anomenat CONCERTACIÓN EDUCATIVA DE EL SALVADOR (CEES) que, des de 1993 va formar, a la vegada, la Comissió d'Educació per tal

de cercar davant el Ministeri d'Educació (MINED) el reconeixement d'aquests i aquestes mestres populars, i la possibilitat d'executar un projecte per tal que aquests educadors rebessin un "anivellament acadèmic", que a través de diferents etapes els permetés de millorar la seva formació acadèmica fins a assolir el grau de mestres, el reconeixement del MINED i la inscripció en el Escalafón Nacional de Educadores de El Salvador.

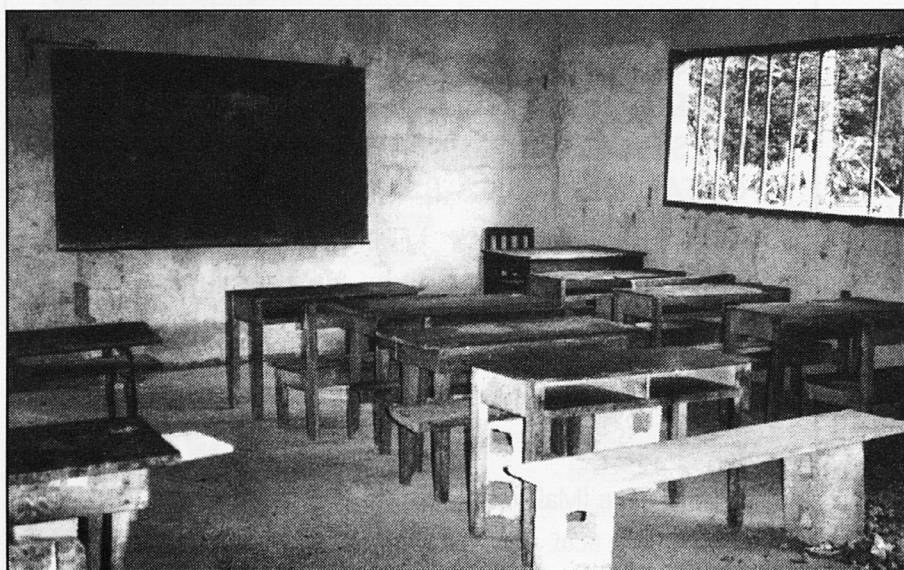
Les negociacions amb el MINED s'iniciaren al voltant de maig del 93, i també les gestions orientades a aconseguir el finançament del projecte.

Després de vèncer diferents obstacles i després d'innombrables reunions, s'obtingueren els primers fruits. Així doncs, el MINED, a finals de juny, acceptà la realització d'un llistat amb la seva verificació dels mestres populars en els seus respectius llocs de treball, establint entre els molts de requisits, que només podien participar en aquesta verificació aquells educadors que tinguessin una experiència contínua de 3 anys durant el conflicte i, a més, ser majors de 18 anys.

Després d'aquesta verificació s'obté un llistat de 1157 mestres populars en tot el país. Una altra vegada, després de moltes reunions, al gener del 94 s'encarrega a la Comissió Negociadora que elabori un projecte que es lliura al MINED a l'abril del mateix any, i que entre els seus punts principals establia:

1. Que tots els/les mestres verificats haurien de participar en el projecte.
2. L'anivellament s'hauria de fer per etapes, començant per 6è grau, posteriorment 9è per passar a batxillerat i concloure amb una formació docent.
3. Cada educador rebrà una beca d'unes 18.000 ptes. mensuals, durant tot el procés.
4. Que en acabar l'etapa de la formació docent, els educadors populars formaran part del cos docent del MINED.

5. Exigir una experiència de dos anys i no de forma continuada i en el mateix lloc
Davant aquesta proposta, el MINED, el

setembre del 94, va establir com a punts centrals:

- a) Els tres anys d'experiència
- b) Una beca d'unes 9000 ptes.
- c) L'execució del projecte seria responsabilitat de MINED
- d) L'anivellament només arribaria al batxillerat i posteriorment els educadors haurien de cursar tots els estudis de mestre, a compte seu.

Fins el 95, i després de moltes discussions, no es va arribar a un consens entre el MINED i la CEES sobre el projecte. Però una vegada consensuat, la manca de recursos econòmics ha obligat a canviar substancialment el projecte, fins a deixar-lo tal com s'està executant en aquests moments.

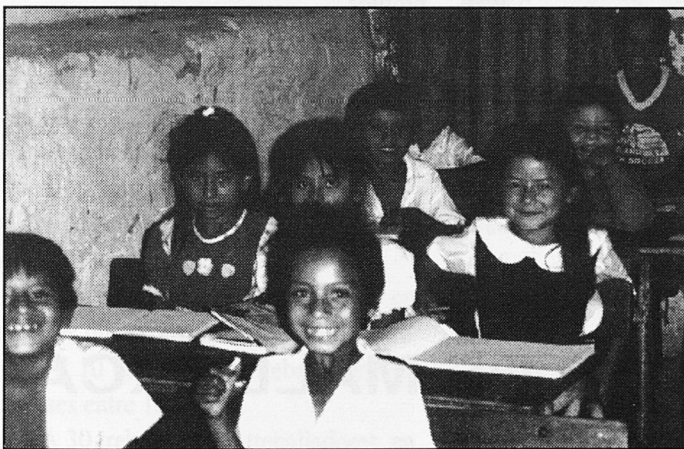
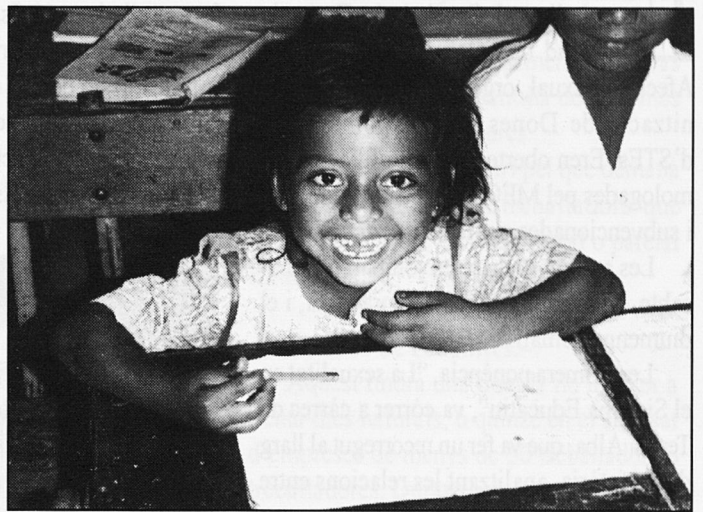
El projecte compta amb uns 38 milions de pessetes, aportades per l'Associació Interamericana para el Desarrollo (AID). L'administració dels fons econòmics, corre

de batxillerat.

En el país funcionen 15 centres, ho fan de forma descentralitzada a partir de criteris d'agrupament numèric i geogràfic dels professors i professores que facin viable el seu funcionament. Cada un dels quals estarà integrat per un mínim de dos docents que duran a terme la formació i la funció de tutors.

Els alumnes reben una beca d'unes 4.500 ptes. i els tutors un salari de 19.000 ptes. aproximadament. Per altra banda, els alumnes reben els llibres i materials

programa s'està duent a terme amb normalitat. Ara el que importa és seguir les negociacions amb el MINED per tal d'incorporar uns companys i companyes al programa, tota vegada que la interpretació del MINED és molt restrictiva perquè tots els

a càrrec de la Academia de Educación y Desarrollo (AED) i els aspectes tècnics i la coordinació estan a càrrec del MINED i la CEES.

Participen en el desenvolupament del projecte uns 500 mestres populars, que s'estan anivellant en dos grups: de sisè a novè grau, i de novè fins a batxillerat.

El projecte es va iniciar el novembre del 95 i tindrà una durada de 18 mesos, al final dels quals els que aprovin els exàmens rebran del MINED certificats de novè grau i

de batxillerat. Segons em varen informar, en reunió amb membres d'ANDES -membre de totes les institucions que desenvolupen el programa- celebrada el 5 de febrer del 96, el

educatius restants amb fons del projecte, i cada ONG de la CEES (recordem que està formada per unes 18 ONGs que executen projectes d'educació, amb metodologia d'Educació Popular, a diversos llocs de El Salvador, especialment en zones ex-conflictives en què el MINED ha estat absent) aporta els serveis d'un coordinador per a determinar centre educatiu.

Els exàmens els elabora, subministra, administra i qualifica personal del MINED amb l'assistència dels coordinadors de la CEES.

educatius restants amb fons del projecte, i cada ONG de la CEES (recordem que està formada per unes 18 ONGs que executen projectes d'educació, amb metodologia d'Educació Popular, a diversos llocs de El Salva-

i les mestres es puguin acollir al programa.

Pel bé de l'educació salvadorenca, i per justícia vers els companys de El Salvador, des d'aquesta línia desitjam que els seus desitjos es vegin complerts. Una vegada més, he de dir que aquesta informació per als lectors de *PISSARRA* no hagués estat possible sense el material, la informació i l'ajuda dels companys d'ANDES 21 de junio.

El treball desenvolupat fins ara, i el que s'està fent mereix el reconeixement de tota la societat. Des de l'STEI estam col·laborant amb aquest sistema educatiu (veure *PISSARRA*) i animam a tots els companys que vulguin ajudar que es posin en contacte amb nosaltres. □